

Tjänsteskrivelse

Datum

Vår referens

Susanna Milding
Utvecklingssamordnare
desiree.finne@malmo.se

Plan för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism; nu fråga om remiss **SN-2024-1963**

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade i oktober 2022 att ge stadskontoret i uppdrag att ta fram ett förslag på handlingsplan mot afrofobi (STK-2022-950). I ärendet har stadskontoret gjort bedömningen att benämningen handlingsplan ska ändras till plan för att följa riktlinjerna för utformning av styrdokument i Malmö stad. Stadskontoret har tagit fram ett förslag till Plan för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism för åren 2025–2028.

I detta ärende redovisas bakgrunden till uppdraget och processen för hur förslaget på planen har tagits fram. Därefter beskrivs förslagets disposition, ansvarsfördelning och strategiska arbetsområden. Förslaget på plan föreslås skickas på remiss till berörda nämnder och kommunala helägda bolag, utan eget ställningstagande, för inhämtande av synpunkter.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslås besluta

1. Kommunstyrelsens arbetsutskott skickar, utan eget ställningstagande, förslag på plan för arbetet med afrofobi och antisvart rasism på remiss till berörda nämnder och kommunala bolag med sista svarsdatum den 28 januari 2025.

Beslutsunderlag

- KS beslut 221012 § 334 med Reservation (SD) och Särskilt yttrande (M+C)
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 241028 Plan för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism; nu fråga om remiss
- Remissversion - Plan för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism
- Förstudie om Malmö stads arbete mot afrofobi och diskriminering av personer med afrikansk bakgrund (STK-2015-434)

- Rapport med förslag på konkreta åtgärder för det fortsatta arbetet mot afrofobi och diskriminering av afrosvenskar (STK-2016-460)
- Kartläggning av Malmö stads arbete mot rasism och homofobi samt rekommendationer för arbetet framåt (STK-2019-101)
- Trygg och säker digital stad Malmö (STK-2022-950)
- Sammanställning av synpunkter från samråd 2024-03-12
- Sammanställning synpunkter från samråd 2024-04-24

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-10-28

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-05-05

Kommunstyrelsen 2025-06-04

Kommunfullmäktige 2025-06-18

Beslutet skickas till

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Fritidsnämnden

Funktionsstödsnämnden

Förskolenämnden

Grundskolenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden

Kulturnämnden

Miljönämnden

Revisorskollegiet

Servicenämnden

Stadsbyggnadsnämnden

Tekniska nämnden

Valnämnden

Överförmyndarnämnden

Boplats Syd AB

Malmö Kommuns Parkerings AB

Malmö Leasing AB

Malmö Live Konserthus AB

Malmö Stadsteater AB

Minc i Sverige AB

MKB Fastighets AB

Parkeringsövervakning i Malmö AB

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade i oktober 2022 att ge stadskontoret uppdraget att ta fram ett förslag på en handlingsplan mot afrofobi (STK-2022-950). Stadskontoret har tagit

fram ett förslag till Plan för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism för åren 2025–2028.

I detta ärende redovisas bakgrunden till uppdraget och processen för hur förslaget på handlingsplan har tagits fram. Därefter beskrivs föreslagets disposition, ansvarsfördelning och strategiska arbetsområden. Förslaget på plan föreslås skickas på remiss till berörda nämnder och kommunala bolag för inhämtande av synpunkter. Ett remissamråd kommer även att hållas med Malmöbor och civilsamhällesaktörer gällande förslaget till plan.

Bakgrund

Under de senaste åren har Malmö stad genomfört ett antal dialoger, kartläggningar och rapporter som visar på att stadens arbete mot afrofobi och antisvart rasism behöver stärkas. Under 2015 genomfördes en förstudie (STK-2015-434) ”Malmö stads arbete mot afrofobi och diskriminering mot personer med afrikansk bakgrund”. I förstudien framkom behovet av en verksamhet för informations- och kunskapshöjande insatser om afrofobi, diskriminering och hatbrott mot afrosvenskar. Kunskapshöjande insatser, utveckling av pedagogiskt material och en bred samverkan var några av de insatser som lyftes som viktiga delar i stadens fortsatta arbete.

Under 2016 tog Malmö stad fram en rapport med förslag på konkreta åtgärder för det fortsatta arbetet mot afrofobi och diskriminering av afrosvenskar (STK-2016-460) där den tidigare nämnda förstudiens slutsatser utreddes. Under 2019 genomfördes en kartläggning av Malmö stads arbete mot rasism och homofobi (STK-2019-101). I kartläggningen framkommer behovet av ett mer riktat och systematiskt arbete mot rasism genom kommunövergripande samordning, stöd och uppföljning. I kartläggningen framkom att det fanns ett begränsat antal riktade insatser för att motverka specifikt afrofobi. En övervägande del av de insatser som fångades upp gällande arbete mot afrofobi utgjordes av generellt utformade insatser mot olika former av rasism.

I oktober 2022 beslutade kommunstyrelsen att ge stadskontoret i uppdrag att ta fram en handlingsplan mot afrofobi (STK-2022-950). Beslutet fattades i samband med återrapporeringen av Malmö - trygg och säker digital stad, där en Malmöspecifik algoritm utvecklades för att mäta digitalt hat.

Från handlingsplan till plan

Beslutet om att ta fram en handlingsplan mot afrofobi följer inte kommunstyrelsens riktlinjer för utformning av styrdokument i Malmö stad. Enligt Riktlinjer för utformning av styrdokument i Malmö stad beslutas handlingsplaner på nämndnivå och gäller på förvaltningsnivå. Stadskontoret har därför gjort bedömningen att

styrdokumentet gällande arbetet mot afrofobi och antisvart rasism ska benämnas Plan för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism. Kommunfullmäktige anger målen för planen, medan det är nämnderna och verksamheter på förvaltningarna som planerar för hur arbetet ska genomföras. Därmed har planen en mer övergripande ansats och anger strategiska arbetsområden för staden som ska ta i beaktande när arbetet genomförs.

Framtagandet av förslag till plan

Under arbetet med framtagandet av förslag till plan har två samråd hållits. Det första samrådet hölls den 12 mars 2024. Det andra samrådet hölls den 24 april 2024. Inbjudan till samråd annonserades brett för att nå så många Malmöbor och civilsamhällesaktörer som möjligt. Annonseringen inkluderade annonsering på bland annat Facebook, Instagram, Sydsvenskan samt annons på Malmöexpressen. Till det andra samrådet skickades även direkta inbjudningar till föreningar. Synpunkter som inhämtades under samråden medföljer som bilagor i detta ärende och har legat till grund för arbetet med förslag till plan. Under samråden nämndes bland annat vikten av ett intersektionellt perspektiv i planen, arbete med att främja civilkurage och synliggörandet av vithetsnormer.

Stadskontoret vill förankra processen och fånga in synpunkter på förslag på planen för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism och ser därför att stadens nämnder och helägda bolag ska få möjlighet att inkomma med synpunkter. Efter inkomna synpunkter från remissinstanserna, samt samråd med civilsamhälle och Malmöbor, tas ett slutgiltigt förslag på plan för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism fram.

Förslag till handlingsplan mot afrofobi och antisvart rasism

Genom förslag till Plan mot afrofobi och antisvart rasism stärker Malmö stad sitt arbete mot specifikt afrofobi och antisvart rasism. Planen bedöms bidra till förverkligandet av de mänskliga rättigheterna och bidra till uppfyllandet av Agenda 2030. Stadskontoret föreslår att planen ska gälla under åren 2025 - 2028.

Förslaget till plan är en del av stadens arbete för mänskliga rättigheter och tar sin utgångspunkt ur stadens Policy för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet. Utgångspunkter för föreslagen plan är policyns fyra vägledande principer för ett rättighetsbaserat arbetssätt. Vidare utgår handlingsplanen från ett intersektionellt angreppssätt som fokuserar på hur rasismen kan drabba Malmöbor olika beroende på till exempel kön, etnicitet, ålder och religion. Intersektionalitet handlar om hur olika diskrimineringsgrunder och maktordningar kan påverka och ibland förstärka varandra.

Föreslagen plan omfattar fem strategiska arbetsområden. De strategiska arbetsområdena ska förstås som delar av en helhet där varje arbetsområde bidrar till de andras arbetsområdenas uppfyllande. Arbetsområdena är:

- Ökad kunskap om afrofobi och antisvart rasism i Malmö
- Dialog och inkludering
- Kraftsamling mot afrofobi och antisvart rasism i samhället i stort
- Särskilt fokus på målgruppen barn och unga
- Kommunikation av Malmö stads arbetet mot afrofobi och antisvart rasism

I förslaget till Plan för arbete mot afrofobi och antimuslimsk rasism framgår ansvarsfördelning för arbetet med planen. Samtliga nämnder och helägda bolag föreslås ansvara för genomförandet av planen och vid behov ta fram med detaljerade aktivitetsplaner i dialog med Malmöbor och civilsamhället. Arbetet föreslås följas upp inom ramen för den ordinarie uppföljningen.

Särskilda medel föreslås avsättas för arbetet med planen

Särskilda medel föreslås fördelas till stadskontoret för samordningen av arbetet med planen och Pedagogisk Inspiration Malmö (PI). I övrigt ska arbetet med planen utföras inom ramen för nämndernas ordinarie budget.

Stadskontorets bedömning

Kartläggningar och rapporter har visat på behovet av att stärka stadens arbete mot afrofobi och antisvart rasism. Malmö stad har en skyldighet att motverka rasism, diskriminering och hatbrott i enlighet med bland annat barnkonventionen, diskrimineringslagen (2008:567) och lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete (2023:196). Planen bedöms även bidra till förverkligandet av de mänskliga rättigheterna i enlighet med Malmö stads Policy för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet, samt stadens uppfyllande av de globala målen inom Agenda 2030. Vidare bedömer stadskontoret att planen möjliggör ett systematiskt arbete mot afrofobi och antisvart rasism inom staden.

Förslag till plan för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism föreslås skickas på remiss till stadens nämnder och helägda bolag. Under remissförfarandet kommer även ett remissråd hålla med Malmöbor och civilsamhällesaktörer.

Frågor

Berörda nämnder och kommunala bolag ombeds särskilt kommentera förslaget utifrån stadskontorets remissfrågor:

1. Har er nämnd/bolag några övergripande synpunkter på innehållet i den föreslagna planen för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism?
2. Vilka möjligheter och utmaningar ser er nämnd/bolag med föreslagen plan?
3. Hur ser er nämnd/bolag på de strategiska arbetsområden som föreslås och finns det särskilda aktiviteter som ni anser är viktiga att inkludera inom de arbetsområden som föreslås?
4. Hur ser er nämnd/bolag på den föreslagna samordningsstrukturen och ansvarsfördelningen?
5. Hur ser er nämnd/bolag att samordningen av arbetet med föreslagen plan bäst följs upp och rapporteras?

Ansvariga

Per-Erik Ebbeståhl Avdelningschef

Martin Ljungberg Nämndsekreterare

Andreas Norbrant Stadsdirektör